

Wijziging Omgevingsverordening Fryslân 2022

De Omgevingsverordening Fryslân 2022 wordt als volgt gewijzigd

Artikel I

A

In de begripsbepalingen vervalt de begripsbepaling voor agrarisch hulpbedrijf en agrarische hulpactiviteit en worden in alfabetische volgorde de volgende begripsbepalingen ingevoegd:

hulpbedrijf landelijk gebied

een bedrijf dat naar de aard van zijn activiteiten in overwegende mate gebonden is aan het landelijk gebied of waarvan de activiteiten in overwegende mate zijn gericht op het landelijke gebied, waarbij sprake kan zijn van de volgende activiteiten of combinatie van activiteiten: veehandel of veetransport, verhuurbedrijven voor landbouwwerktuigen, KI-stations, grootveeklinieken, landbouwmechanisatiebedrijven die niet verkoop als hoofdactiviteit hebben, mestopslag- en mesthandelbedrijven, het houden of verzorgen van dieren, beheer van natuurgebieden of landschappelijke waarden, onderhouden van openbare groenvoorzieningen, onderhoud oppervlaktewateren dan wel daarmee vergelijkbare aan het landelijk gebied gerelateerde activiteiten.

Zonne-energie opstelling

opstellingen die zonnestraling direct omzetten in energie in de vorm van elektriciteit of warmte.

B

Artikel 2.20 wordt als volgt gewijzigd:

1. In het eerste lid onder g wordt “agrarisch hulpbedrijf” vervangen door: “hulpbedrijf landelijk gebied”
2. In het eerste lid onder h wordt “agrarisch hulpbedrijf” vervangen door: “hulpbedrijf landelijk gebied”
3. In het tweede lid onder d wordt “agrarisch hulpbedrijf” vervangen door: “hulpbedrijf landelijk gebied”

C

Artikel 3.21, eerste lid, aanhef, komt te luiden:

Artikel 3.21 Registratieplicht

1. In aanvulling op de artikelen 4.1150 en 4.1150a van het Besluit activiteiten leefomgeving, is degene die water onttrekt aan of infiltreert in een grondwaterlichaam voor de openbare drinkwatervoorziening, van een open bodemenergiesysteem of van industriële toepassingen in onttrokken hoeveelheden van meer dan 150.000 m³ per jaar, verplicht:

D

Artikel 4.1 wordt als volgt gewijzigd:

1. De aanhef wordt gewijzigd in eerste lid.
2. In het eerste lid wordt tussen "onder a" en "h" ingevoegd "f".
3. In het eerste lid, onder a, ten tweede wordt het woord "10.000 m³" vervangen door het woord "1.000 m³".
4. In het eerste lid komt onder f te luiden:
 - f. het bouwen, in stand houden of slopen van een bouwwerk, tenzij meer dan 10.000 m³ wordt ontgraven.
5. Na artikel 4.1, eerste lid wordt een tweede lid ingevoegd:
 2. In aanvulling op het bepaalde in artikel 16.7 van het Besluit activiteiten leefomgeving geldt het verbod om zonder omgevingsvergunning een ontgrondingsactiviteit te verrichten niet voor het afgraven van depots van bodemmateriaal, mits:
 - a. deze niet langer dan 5 jaar geleden voor het laatst zijn gebruikt voor het deponeren of het verkrijgen van bodemmateriaal;
 - b. bij de ontgroning niet meer dan 10.000 m³ bodemmateriaal wordt ontgraven.
6. Na artikel 4.1, tweede lid wordt een derde lid ingevoegd:
 3. De in het eerste en tweede lid genoemde vrijstellingen, alsmede die genoemd in artikel 16.7 van het Besluit activiteiten leefomgeving, gelden niet voor ontgrondingen, die geschieden ter verkrijging van bodemmateriaal.

E

Na artikel 4.1 wordt ingevoegd:

Artikel 4.1a Meldplicht

1. Van de aanvang van ontgrondingsactiviteiten waarvoor op grond van artikel 16.7 van het Besluit activiteiten leefomgeving en artikel 4.1 van deze verordening geen vergunning is vereist, wordt veertien dagen van tevoren schriftelijk melding gedaan aan gedeputeerde staten.
2. Bij de in het eerste lid bedoelde melding worden de volgende gegevens verstrekt:
 - a. de locatie van de ontgroning;
 - b. de hoeveelheid vrijgekomen materiaal;
 - c. de kwaliteit van het vrijkomende materiaal;
 - d. de bestemming van het vrijkomende materiaal.
3. De in het eerste lid bedoelde melding geldt niet voor ontgrondingen, waarbij niet meer dan 3.000 m³ bodemmateriaal wordt afgegraven.

F

Artikel 4.38, derde lid komt te luiden:

3. Een omgevingsvergunning wordt alleen verleend, als het belang van het voorkomen en beperken van geluidbelasting niet onevenredig wordt geschaad.

G

Artikel 5.21, zevende lid vervalt.

H

Artikel 5.24 wordt als volgt gewijzigd:

1. In het eerste lid wordt na "Anser" ingevoegd "anser"
2. Het tweede en het derde lid vervallen.
3. De leden vier tot en met zeventien worden vernummerd tot de leden twee tot en met vijftien.
4. In het vierde lid wordt "7-17" vervangen door "vijf tot en met vijftien"
5. In het vijfde lid wordt "tot 12.00 uur" vervangen door "tot een half uur na zonsondergang"
6. De laatste volzin van het zevende lid komt te luiden als volgt:
Het jachtgeweer is na een half uur na zonsondergang niet meer toegestaan als akoestisch middel.
7. In artikel 10 wordt "elfde lid" vervangen door "negende lid"
8. In artikel 13 wordt na de laatste volzin toegevoegd: "Het maximaal aantal te schieten ganzen per verjaagactie is maximaal vier dieren per ingezette geweerhouder. "
9. In artikel 15 vervalt het bepaalde onder het eerste aandachtsstreepje

I

In artikel 5.26, eerste lid wordt "november" vervangen door "oktober"

Toelichting

In de artikelsgewijze toelichting bij artikel 5.24 wordt de tweede alinea vervangen door

De aangewezen vergunningvrije activiteit beoogt het beleid zoals dat door Provinciale Staten op 20 maart 2024 is vastgesteld uit te werken. Dit beleid is erop gericht om de schade aan gewassen veroorzaakt door ganzen via verjaging met ondersteunend afschot zoveel mogelijk te beperken.

In de vijfde alinea vervallen de laatste twee volzinnen.
Aan deze alinea wordt toegevoegd

Om te voorkomen dat de schadebestrijding met ondersteunend afschot ertoe zal leiden dat de staat van instandhouding in het geding komt wordt een gunstige referentiepopulatie voor ganzen bepaald. Zolang de populatie zich boven deze gunstige referentiepopulatie bevindt is in principe verjaging met ondersteunend afschot mogelijk. Er wordt niet meer zoals eerder een maximum aantal te schieten ganzen per seizoen vastgesteld.

De zesde alinea vervalt

De zin *Lid 7 Verjagen van een half uur voor zonsopgang tot twaalf uur 's middag* wordt vervangen door *Lid 5 Verjagen van een half uur voor zonsopgang tot een half uur na zonsondergang*

De toelichting bij lid 5 komt te luiden als volgt:

In het beleid zoals dat door Provinciale Staten op 20 maart 2024 is vastgesteld wordt er in voorzien dat onder regie van de Faunabeheereenheid vanuit gebiedsprocessen uitvoeringsplannen worden opgesteld met daarin een voor dat gebied geschikte aanpak om de schade aan gewassen door ganzenvraat te beperken. Die aanpak zal niet voor ieder gebied gelijk zijn. Binnen een gebiedsproces kan worden afgesproken binnen welke periode ganzen mogen worden verjaagd met ondersteunend afschot. Uiteraard moet hierbij altijd de gunstige staat van instandhouding van de ganzen worden gehandhaafd.

De zinsnede *Lid 8 onder d* wordt vervangen door *Lid 6 onder d*

De titel en de toelichting op lid 9 komt te luiden

Lid 9 toelichting gebruik geweer als verjaagmiddel

In lijn met de besluitvorming in Provinciale Staten op 20 maart 2024 is de periode waarbinnen ganzen mogen worden verjaagd met ondersteunend afschot bepaald op een half uur voor zonsopkomst tot een half uur na zonsondergang. In lijn hiermee is bepaald dat ook het geweer als akoestisch middel binnen deze periode mag worden gebruikt

De zinsnede *Lid 13* wordt vervangen door *Lid 11*

De zinsnede *Lid 14* wordt vervangen door *Lid 12*

De zinsnede *Lid 16* wordt vervangen door *Lid 14*

J

Artikel 6.1 wordt als volgt gewijzigd:

1. In de aanhef van het tweede lid wordt “onder de volgende voorwaarden” vervangen door “mits”
2. In onderdelen a en b van het tweede lid vervalt “en” en wordt de komma vervangen door een puntkomma
3. Onderdeel c komt te luiden:
 - c. de windturbines worden geplaatst voor een maximum termijn van 25 jaar.
4. Onder vernummering van het derde lid tot het vierde lid wordt een nieuw derde lid ingevoegd luidende:
 - 3 In afwijking van het eerste lid kan in een omgevingsplan het plaatsen van maximaal drie windturbines op of direct grenzend aan het bouwperceel van een bestaand hulpbedrijf landelijk gebied of recreatieve voorziening, niet zijnde een kleinschalige recreatieve voorziening, in het landelijk gebied worden toegestaan, mits:
 - a. de windturbines een maximale as-hoogte van 15 meter hebben;
 - b. het op te stellen vermogen is afgestemd op de energiebehoefte van het landelijk hulpbedrijf of de recreatieve voorziening;
 - c. de windturbines worden geplaatst voor een maximum termijn van 25 jaar.
5. In onderdelen a, b, c en d van het vierde lid vervalt “en” en wordt de komma vervangen door een puntkomma

6. Onder verlettering van onderdeel e tot onderdeel f wordt een nieuw onderdeel e ingevoegd luidende:
 - e. de windturbine wordt geplaatst voor een maximum termijn van 25 jaar;
7. Er wordt een nieuw lid toegevoegd luidende:
 5. In afwijking van het eerste lid kan in een omgevingsplan de bouwmogelijkheid worden opgenomen voor nieuwe windturbines met een tiphoogte van maximaal 100 meter op of naast de bedrijventerreinen met enige omvang in de plaatsen Sneek, Leeuwarden, Heerenveen en Drachten, mits:
 - a. de locatiekeuze en inpassing voortvloeit uit een omgevingstafel;
 - b. de omgeving in de gelegenheid is gesteld te participeren in het planproces;
 - c. ten minste 60 procent in eigendom is van de lokale gemeenschap;
 - d. de windturbines worden geplaatst voor een maximum termijn van 25 jaar.

K.

Artikel 6.2 wordt als volgt gewijzigd:

1. In onderdeel a van het tweede lid vervalt “en” en wordt de komma vervangen door een puntkomma.
2. Aan het tweede lid wordt een nieuw onderdeel c toegevoegd luidende:
 - c. de dorpsmolen wordt geplaatst voor een maximum termijn van 25 jaar.

L

Artikel 6.3 wordt als volgt gewijzigd:

In het tweede lid wordt de punt vervangen door een komma en wordt de volgende zinsnede toegevoegd “voor een maximum termijn van 25 jaar.”

M

In de aanhef van artikel 6.4 wordt voor het woord “zonneladder” ingevoegd “onderstaande”

Artikel 6.4, tweede lid komt te luiden:

2. De zonneladder is niet van toepassing bij opstellingen voor zonne-energie op bestaande bouwpercelen, zoals bedoeld in artikel 6.5, eerste lid onder a.

N

Artikel 6.5 wordt als volgt gewijzigd:

1. In de aanhef wordt voor het woord “op” ingevoegd “voor een maximale termijn van 25 jaar”
2. In het eerste lid, onderdeel a vervallen de woorden “op het perceel”
3. In het eerste lid, onderdeel b wordt “voor zover” vervangen door “mits”
4. Het eerste lid, onderdeel c komt te luiden:

- c. gronden met een functie infrastructuur in overhoeken van wegen, spoorlijnen, waterwegen en vliegverkeer, mits het niet gaat om historische infrastructuur en groene grasdijk-lichamen, zoals beschreven in de Structuurvisie Grutsk op 'e Romte;
5. onder verlettering van de onderdelen d tot en met f tot e tot en met g wordt een nieuw onderdeel d ingevoegd luidende:
 - d. gronden met een functie voor infrastructuur, zijnde snelwegen door stedelijk gebied en geïntegreerd in het wegontwerp;
6. onderdeel e komt te luiden:
 - e. gronden met een functie voor bestaande nutsvoorzieningen of gronden die waren bestemd en in gebruik voor nutsvoorzieningen, maar waarvoor deze functie is vervallen;
7. onderdeel f komt te luiden:
 - f. gronden die deel uitmaken van het natuurnetwerk Nederland of die zijn aangewezen als natuur buiten het natuurnetwerk Nederland, mits de opstelling wat betreft functie en vermogen is gericht afgestemd op de energiebehoefte die samenhangt met het fysieke beheer en onderhoud van het gebied;
8. In het tweede lid wordt het zinsdeel “voorop blijven staan en de specifieke behoefte om een opstelling te plaatsen op die locatie is onderbouwd” vervangen door “niet wezenlijk worden aangetast”
9. In het derde lid wordt “d” vervangen door “e”

O

Artikel 6.6 komt te luiden:

Artikel 6.6 Opstellingen voor zonne-energie op landbouwgronden

1. Een omgevingsplan bevat geen bouwmogelijkheid voor nieuwe opstellingen van zonne-energie op landbouwgronden buiten bestaand stedelijk gebied.
2. In afwijking van het eerste lid kan in een omgevingsplan, voor een maximale termijn van 25 jaar, een opstelling van zonne-energie op landbouwgronden worden toegestaan, mits:
 - a. het een lokaal maatschappelijk initiatief betreft en de locatiekeuze voortvloeit uit een omgevingstafel;
 - b. de locatie aansluit op het bestaand stedelijk gebied of die een redelijke aansluiting heeft of krijgt op het stedelijk weefsel van de kern;
 - c. aangetoond wordt dat de opstelling naar redelijke verwachting binnen 10 jaar onderdeel zal uitmaken van de stedelijke woon- of werkkuitbreiding of daarop zal aansluiten, in de gevallen dat niet wordt voldaan aan onder b;
 - d. deze opstellingen nabij het bestaand stedelijk gebied worden gesitueerd, op grond van een afweging waaruit blijkt dat deze landbouwgronden minder waardevol zijn dan de landbouwgronden op alternatieve locaties aansluitend aan de kern;
 - e. de locatie niet ligt het in natuurnetwerk Nederland of in natuur buiten het natuurnetwerk Nederland.
3. Bij toepassing van het tweede lid worden de volgende voorwaarden in acht genomen bij de inpassing van de opstelling van zonne-energie:

- a. landschappelijke en ecologische inpassing komt tot stand met behulp van een omgevingstafel;
 - b. de omvang van de opstelling is afgestemd op de energiebehoefte van de kern, of van enkele samenwerkende kernen;
 - c. de omvang van de opstelling voldoet aan de maximale omvang, zoals aangegeven op de kaart Maximale omvang opstellingen voor zonne-energie in Bijlage 6.1;
 - d. zo mogelijk worden combinaties gemaakt met andere opgaven en ambities, waarbij in ieder geval ruimte wordt gereserveerd voor het versterken van de biodiversiteit en sprake is van 25 procent onbedekt oppervlak van boven gezien tussen de PV panelen;
 - e. de omgeving wordt betrokken bij het planproces en ten minste 60 procent van het zonnepark is in eigendom van de lokale gemeenschap;
4. In afwijking van het eerste lid kan in een omgevingsplan een opstelling van zonne-energie op landbouwgronden worden toegestaan buiten het bestaand stedelijk gebied, wanneer deze gronden minder geschikt zijn voor de landbouwfunctie door vernatting of bodemdaling, en deze gronden onderdeel zijn van de bestuurlijke afspraken en gebiedsprocessen voortvloeiend uit de 'Veenweidevisie 2015', mits,
- a. zonne-energie een noodzakelijk onderdeel is om een integrale gebiedsgerichte opgave te kunnen realiseren;
 - b. dit een bijdrage levert aan andere opgaven en ambities, zoals herstel biodiversiteit, energietransitie, klimaatadaptatie, circulaire economie, werkgelegenheid of landschapsversterking.
 - c. gekoppeld aan een maximale termijn van 25 jaar.

P

In artikel 6.7 wordt "artikel 6.5, eerste lid onder e, artikel 6.6, eerste en tweede lid en artikel 6.6, derde lid onder e" vervangen door "artikel 6.5, eerste lid onder f en artikel 6.6, tweede lid a tot met e"

Q

Aan afdeling 7.4 Vaarwegen wordt een nieuwe paragraaf toegevoegd luidende:

Paragraaf 7.6 Oeverbeheer

<<GERESERVEERD>>

R

In de Artikelsgewijze toelichting wordt bij Hoofdstuk 1 Begripsbepalingen de volgende tekst ingevoegd.

Hulpbedrijf landelijk gebied

Het begrip hulpbedrijf landelijk gebied is in de plaats gekomen van het begrip agrarisch hulpbedrijf. Een agrarisch hulpbedrijf is kortgezegd een bedrijf dat in overwegende mate goederen of diensten levert aan agrarische bedrijven. Het kan gaan om veehandel, grondverzet, verhuurbedrijven voor landbouwwerktuigen, KI-stations, grootveeklinieken e.d. Landbouwmechanisatiebedrijven met als hoofdactiviteit de verkoop van landbouw-voertuigen worden niet als agrarisch hulpbedrijf aangemerkt. Er zijn bedrijven die actief zijn in het landelijk gebied die niet-agrarische werkzaamheden uitvoeren maar die wel een duidelijk

verband houden met het landelijk gebied. Het gaat dan om werkzaamheden als het onderhoud van openbare groenvoorzieningen en oppervlaktewater en het inrichten en onderhoud van natuurgebieden. Omdat deze bedrijven niet altijd in overwegende mate goederen en diensten leveren aan agrarische bedrijven vallen ze niet onder het begrip agrarisch hulpbedrijf en kunnen ze niet profiteren van de mogelijkheden die agrarische hulpbedrijven wel hebben in het landelijk gebied. Het gaat altijd om bedrijven die actief werkzaamheden in het landelijk gebied verrichten en dus niet om bijvoorbeeld transportbedrijven.

Het criterium in overwegende mate moet worden uitgelegd als meer dan de helft. In de nieuwe definitie hoeft niet meer de helft van de werkzaamheden gericht te zijn op het leveren van goederen en diensten aan agrarische bedrijven, maar moet wel minimaal de helft van de werkzaamheden zijn gericht op het uitvoeren van activiteiten die gebonden zijn aan het landelijk gebied.

S

1. In de Artikelsgewijze toelichting op artikel 4.1 worden na de vierde alinea onderstaande alinea's toegevoegd:

Ontmantelen depots (artikel 4.1, tweede lid)

De wetgever heeft in het Besluit activiteiten leefomgeving deze vrijstelling niet opgenomen (was dat wel voornemens in onderdeel k van artikel 16.7 Bal). De reden hiervoor is gelegen in het feit dat vanuit de algemene regels die gelden voor het opslaan van grond of baggerspecie is bepaald, dat de opslag van depots niet langer dan drie jaar mag duren. Na die drie jaar moeten depots zijn ontmanteld en is volgens de wetgever deze vrijstelling overbodig. In de praktijk is dit niet altijd het geval en is het mogelijk dat de opslag van een depot in werkelijkheid langer dan drie jaar voortduurt. In die gevallen zal vanuit handhaving op de algemene regels bij het tijdelijk opslaan van grond of baggerspecie, geëist worden dat het op dat moment illegale depot wordt ontmanteld. Echter kan een depot op dat moment een bodemfunctie hebben gekregen of onderdeel zijn geworden van het landschap. Ontmantelen van het depot houdt in die gevallen een ontgroning in, waarvoor eerst een vergunning moet worden verleend. Om te voorkomen dat deze vergunningplicht de handhaving op de algemene regels elders in het Bal frustreert, is er voor gekozen om het ontmantelen van depots in ieder geval voor een periode van maximaal vijf jaar vrij te stellen.

Beperking van vrijstellingen die een primaire ontgroning inhouden (artikel 4.1, derde lid)

Onder de ontgroningenverordening waren ontgroningen die bedoeld zijn voor het winnen van delfstoffen uitgezonderd van de vrijstellingen. De zogenoemde primaire ontgroningen waren daarmee altijd vergunningplichtig. Onder de Omgevingswet zou dit niet anders moeten zijn. Om die reden gelden de vrijstellingen genoemd in deze verordening en in artikel 16.7 van het Bal niet voor primaire ontgroningen.

2. De zinssnede "Waarom wordt een meldingsplicht geïntroduceerd (leden 6, 7 en 8)?" wordt vervangen door "Artikel 4.1a Meldplicht"

T

In de Artikelsgewijze toelichting op artikel 4.1 a wordt voor de laatste alinea de volgende alinea ingevoegd:

“De vrijstellingen die in het Bal genoemd zijn, zijn ook aan de meldplicht gekoppeld. Op deze wijze houdt het bevoegd gezag het zicht op de kleinere ontgrondingen”.

U

In de Artikelsgewijze toelichting op artikel 4.37 wordt “In Bijlage 4.1” vervangen door “In Bijlage 4.3”.

V

In de artikelsgewijze toelichting bij artikel 4.38, derde lid wordt “zijn twee voorwaarden” vervangen door “is een voorwaarde”

W

In de algemene toelichting bij het Hoofdstuk Natuur wordt in de eerste volzin “1 juli 2022” vervangen door “1 januari 2024”

X

De toelichting bij de artikelen 5.21 tot en met 5.26 komt te luiden als volgt:

Artikel 5.21 - 5.23 Vergunningvrije gevallen soorten vogelrichtlijn en andere soorten: schadebestrijding

Bij het aanwijzen van schadeveroorzakende soorten is primair aangesloten bij de soorten die onder het regime van Wet natuurbescherming op grond van de verordening Wet natuurbescherming 2017 reeds bestreden mochten worden. Van de soorten die zijn of worden opgenomen in Bijlage 5.2, staat vast dat zij in een gunstige staat van instandhouding verkeren. Op grond van dit criterium is de roek, *Corvus frugilegus*, van de lijst afgehaald. Uit onderzoek van SOVON¹ is gebleken dat de trendtellingen van roek een neerwaartse lijn laten zien en dat niet langer sprake is van een gunstige staat van instandhouding in de provincie Fryslân.

Voor elke soort is in Bijlage 5.2 aangegeven voor welke activiteit en in welke gevallen geen omgevingsvergunning voor een flora- en fauna-activiteit nodig is en aan welke voorschriften en beperkingen moet worden voldaan. Dit is een verplichting op grond van artikel 11.42, onder b (voor de soorten die vallen onder Vogelrichtlijn en artikel 11.58, vierde lid, (voor de soorten die vallen onder het beschermingsregime van andere soorten) van het Besluit activiteiten leefomgeving.

Voor de bestrijding van schade veroorzaakt door kolgans, grauwe gans en brandgans is een apart artikel 5.24 in deze verordening opgenomen. Voor het bestrijden van kokmeeuw en zilvermeeuw is ook een apart artikel 5.27 in de verordening opgenomen, omdat met het bestrijden van meeuwen een ander belang wordt gediend dan met de bestrijding van schade aan (landbouw-)gewassen.

In sommige gevallen moet voor een effectieve bestrijding van de schade de mogelijkheid bestaan tot het gebruik van het geweer op gronden, kleiner dan 40 hectare, of het gebruik na zonsondergang. Op grond van artikel 11.77 van het Besluit activiteiten leefomgeving kan van de betreffende verboden afgeweken worden.

De jaarlijkse rapportageplicht over actueel gebruik van de vergunningvrije activiteit maakt het voor gedeputeerde staten mogelijk om de staat van instandhouding van de soorten waarvoor de vrijstelling geldt, te monitoren. Hiermee wordt invulling gegeven aan de verplichting genoemd in artikel 11.45, vierde lid, onder d, van het Besluit activiteiten leefomgeving. Hierbij moet worden bedacht dat door het plaatsen van soorten en gevallen op deze bijlage, waarmee een vergunningvrije activiteit wordt bewerkstelligd, een bijdrage wordt geleverd aan

¹ Notitie: Vaststellen Staat van Instandhouding Roek Fryslân

het verlagen van de administratieve lasten, omdat voor deze handelingen geen vergunningprocedure behoeft te worden doorlopen.

Het aanwijzen van een activiteit als een vergunningvrij geval, laat onverlet dat voor het gebruik van deze vrijgestelde activiteit binnen zogenaamde speciale beschermingszones (onder andere Natura- 2000 gebieden), of in gebieden direct grenzend aan deze speciale beschermingszones, een aanvullende toestemming vereist kan zijn voor een Natura-2000 activiteit. Informatie hierover kan worden gevraagd bij provincie Fryslân, afdeling Omgevingszaken, team Groene Regelgeving, Postbus 20120, 8900 HM Leeuwarden. Gebruik van de vrijstelling binnen de afpalingskring van een geregistreerde eendenkooi is toegestaan, onder voorwaarde dat de kooiker van deze kooi daarvoor schriftelijk toestemming heeft verleend.

Artikel 5.24 Vergunningvrije gevallenschadebestrijding soorten Vogelrichtlijn: ganzen

Voor de bestrijding van specifieke ganzensoorten die schade kunnen toebrengen aan landbouwgewassen, is een apart artikel opgenomen. Ook hier geldt dat met het gebruik van de vrijgestelde activiteit voor het bestrijden van ganzen nabij zogenaamde speciale beschermingszones (onder andere Natura 2000-gebieden of in gebieden direct aangrenzend aan deze speciale beschermingszones) een aanvullende toestemming vereist kan zijn voor een Natura 2000-activiteit.

De aangewezen vergunningvrije activiteit beoogt het beleid zoals dat door Provinciale Staten op 20 maart 2024 is vastgesteld uit te werken. Dit beleid is erop gericht om de schade aan gewassen veroorzaakt door ganzen via verjaging met ondersteunend afschot zoveel mogelijk te beperken.

Om het verbod om te doden aan te wijzen als een aangewezen vergunningvrije activiteit (op grond van artikel 11.42 van het Besluit activiteiten leefomgeving) kunnen grondgebruikers, buiten de ganzenfoerageergebieden, kol-, brand- en grauwe ganzen verjagen met ondersteunend afschot, ter voorkoming van belangrijke schade aan kwetsbare gewassen. De aantallen jaarlijks in Fryslân aanwezige trek ganzen liggen boven de aantallen waarvoor Fryslân een nationale en internationale beschermingsverplichting heeft. De aantallen aanwezige ganzen liggen ruimschoots boven de instandhoudingsdoelstellingen die landelijk zijn gesteld voor de Natura 2000-gebieden. De staat van instandhouding van de in deze vrijstelling opgenomen soorten is zodoende gunstig.

De keerzijde is dat de schade veroorzaakt door ganzen in Fryslân toeneemt. De provincie wil deze schade reduceren en hiertoe verjaging met ondersteunend afschot voortzetten, zoals onder de Wet natuurbescherming.

Om te voorkomen dat de schadebestrijding met ondersteunend afschot ertoe zal leiden dat de staat van instandhouding in het geding komt wordt een gunstige referentiepopulatie voor ganzen bepaald. Zolang de populatie zich boven deze gunstige referentiepopulatie bevindt is in principe verjaging met ondersteunend afschot mogelijk. Er wordt niet meer zoals eerder een maximum aantal te schieten ganzen per seizoen vastgesteld.

Onder aansturing van de faunabeheereenheid hebben de jagersverenigingen en terreinbeherende organisaties afspraken dat op de nachtelijke slaapplekken niet verjaagd, noch verontrust wordt, noch ondersteunend afschot wordt toegepast. Deze afspraken zijn in maatwerkafspraken per slaapplek waar meer dan 1000 ganzen overnachten, vastgelegd. Daar waar geen maatwerkplannen tot stand zijn gekomen omdat één of meerdere partijen niet meewerken, is een generieke afstand vastgesteld in de verordening van 150 meter vanaf de slaapplekken waarbinnen niet verjaagd (met ondersteunend afschot) mag worden. Opgemerkt wordt dat de in de vastgestelde beheerplannen opgenomen grens ook geldt als een maatwerkafpraak.

De Vogelrichtlijn verplicht de Europese lidstaten te rapporteren over de toepassing van de aangewezen vergunningvrije activiteit. Het is dan ook van belang dat de grondgebruiker het aantal geschoten ganzen rapporteert aan de faunabeheereenheid.

In de praktijk is veel onduidelijkheid over wat als verjaging met ondersteunend afschot wordt beschouwd en daarom is een definitie opgenomen. Dit komt de handhaving van de vergunningvrije activiteit ten goede.

Lid 5 Verjagen van een half uur voor zonsopkomst tot een half uur na zonsondergang

In het beleid zoals dat door Provinciale Staten op 20 maart 2024 is vastgesteld wordt er in voorzien dat onder regie van de Faunabeheereenheid vanuit gebiedsprocessen uitvoeringsplannen worden opgesteld met daarin een voor dat gebied geschikte aanpak om de schade aan gewassen door ganzenvraat te beperken. Die aanpak zal niet voor ieder gebied gelijk zijn. Binnen een gebiedsproces kan worden afgesproken binnen welke periode ganzen mogen worden verjaagd met ondersteunend afschot. Uiteraard moet hierbij altijd de gunstige staat van instandhouding van de ganzen worden gehandhaafd.

Lid 6, onder d Geen ganzenbestrijding in specifieke weidevogelgebieden

Als is aangetoond door de grondgebruiker dat het betreffende perceel onderdeel uitmaakt van een door een Agrarisch Collectief aangewezen weidevogelgebied en er op het betreffende perceel weidevogels of grondbroeders zitten te broeden waarop een beheerpakket van toepassing is, mag niet aan ganzenbestrijding worden gedaan. Bestrijding van ganzen in deze weidevogelgebieden kan leiden tot ongewenste situaties. Door het bestrijden van ganzen kunnen weidevogels dermate verstoord worden, dat de kans op broedsucces afneemt. Dit is gezien de huidige dalende trend van het aantal weidevogels zeer ongewenst. Om dit tegen te gaan, is in deze verordening opgenomen dat geen bestrijding van ganzen mag plaatsvinden in deze weidevogelgebieden. Het opnemen van deze bepaling sluit aan bij de bepaling zoals deze reeds in de Beleidsregels Wet natuurbescherming met betrekking tot tegemoetkoming faunaschade was vastgelegd.

Lid 9 toelichting gebruik geweer als verjaagmiddel

In lijn met de besluitvorming in Provinciale Staten op 20 maart 2024 is de periode waarbinnen ganzen mogen worden verjaagd met ondersteunend afschot bepaald op een half uur voor zonsopkomst tot een half uur na zonsondergang. In lijn hiermee is bepaald dat ook het geweer als akoestisch middel binnen deze periode mag worden gebruikt

Lid 11 Gebruik middelen toevoeging kogelgeweer

De grondgebruiker mag de met de aangewezen vergunningvrije activiteit gegeven bevoegdheden bij schriftelijke toestemming overdragen aan een houder van een omgevingsvergunning voor een jachtgeweeractiviteit. Hierbij geldt dat ook het kogelgeweer mag worden gebruikt. Het kogelgeweer heeft een groter bereik dan het hagelgeweer en is belangrijk om, met name grauwe ganzen, in het voorjaar ook op grotere afstand te kunnen schieten. Dit is ook van belang voor het kunnen raken van (koppelvormende) grauwe ganzen in het voorjaar.

Lid 15 Gebruik lokmiddelen

Om bestrijding van schade met ondersteunend afschot te kunnen uitvoeren is het noodzakelijk dat jagers lokmiddelen kunnen inzetten. Het Besluit kwaliteit leefomgeving biedt in artikel 8.74 q, ruimte voor de inzet van lokmiddelen. Door gebruik van lokmiddelen komen ganzen dichterbij waardoor de kans op crippling (het slechts aanschieten van ganzen) kleiner wordt. En bovendien leidt inzet van lokmiddelen tot een snellere verjaging naar de foerageergebieden. De ganzen kunnen daarmee naar het perceel worden gelokt dat binnen het bereik van de jager valt. Voorkomen wordt dat de ganzen landen op een perceel dat (net) buiten het bereik van de jager valt en daardoor wel schade veroorzaken. Elektronische lokmiddelen waarbij met luidsprekers het geluid van foeragerende ganzen wordt verspreid om ganzen aan te lokken zijn weliswaar zeer effectief, maar voor alle partijen in de faunabeheereenheid niet bespreekbaar.

Lid 14 Verzenden van ringen en halsbanden Vogeltrekstation

Indien ringen en halsbanden aan gedode vogels worden aangetroffen, moeten deze ringen, onder vermelding van datum en plaats van afschot, worden opgestuurd aan het Vogeltrekstation, Postbus 50, 6700 AB te Wageningen. Dit kan (bij voorkeur) ook digitaal op www.geese.org; indien de gans alleen een metalen ring heeft kan dit gemeld worden op www.griel.nl.

Artikel 5.25 Begrenzing van de ganzenfoerageergebieden en soortspecifieke ganzenfoerageergebieden

In artikel 5.25 is de begrenzing van ganzenfoerageergebieden en de soort-specifieke ganzenfoerageergebieden geregeld. De begrenzing is vastgelegd op de kaarten die deel uitmaken van deze verordening en zijn opgenomen als Bijlage 5.3.

Artikel 5.26 Verbodsbepaling

In dit artikel is geregeld dat gedurende bepaalde periodes geen gebruik mag worden gemaakt van de vergunningvrije gevallen genoemd in artikel 5.24.

Y

De algemene toelichting bij Hoofdstuk 6 Duurzame Energie komt te luiden als volgt:

Hoofdstuk 6 Duurzame Energie

Dit hoofdstuk bevat regels voor windturbines en opstellingen voor zonne-energie. De regels sluiten aan bij de uitgangspunten die in de Omgevingsvisie en in het bestjoersakkoort 2023-2027 “Oparbeidzje foar Fryslân” over zon en wind staan.

Windenergie

Uitgangspunt in de Omgevingsvisie ‘De Romte Diele’ is dat het bieden van ruimte voor extra windmolens en nieuwe windparken niet nodig is om de bijdrage aan duurzame energieopwekking te halen die het Klimaatakkoord aan ons zal vragen tot 2030. In het bestjoersakkoort 2023-2027 “Oparbeidzje foar Fryslân” zijn de mogelijkheden voor het opstellen van windturbines en zonne-energie verbreed. Mogelijk is:

- het vervangen van een bestaande windturbine;
- het plaatsen van windturbines met een as-hoogte van 15 meter bij agrarische bedrijven, hulpbedrijven landelijk gebied en recreatieve voorzieningen;
- het onder voorwaarden saneren en opschalen van solitaire windturbines;
- het vergroten van een dorpsmolen;
- het onder voorwaarden plaatsen van kleine windturbines.
- het plaatsen van windturbines met een tiphoogte van maximaal 100 meter op of naast bedrijventerreinen met enige omvang in de plaatsen Drachten, Heerenveen, Leeuwarden en Sneek.

Opstellingen voor zonne-energie

De basis voor het toestaan van opstellingen voor zonne-energie is de onderstaande zonneladder, zoals deze in de Omgevingsvisie ‘De Romte Diele’ is omschreven. Deze is in hoofdstuk 6 uitgewerkt. Meewerken aan een opstelling voor zonne-energie op gronden in het landelijk gebied is alleen mogelijk wanneer uit onderzoek blijkt dat de opstelling past binnen het gemeentelijk energiebeleid en uit onderzoek blijkt dat de opstelling noodzakelijk is voor het verduurzamen van de lokale energiebehoefte, waarbij toepassing is gegeven aan de volgende prioritering voor het vinden van locaties voor zonne-energie:

1. op daken en gevels;
2. op gronden binnen het bestaand stedelijk gebied;
3. gronden met een andere primaire functie dan landbouwgrond, zoals vuilstorten, nutsvoorzieningen, zandwinlocaties en infrastructuur;

4. landbouwgronden of natuur.

Wij willen duurzaamheid stimuleren, zonder dat dit ten koste gaat van waardevolle landbouwgronden. De zonneladder moet eerst zijn doorlopen voordat landbouwgronden als allerlaatste optie aan bod komen. Op deze trede zijn enkel lokale initiatieven mogelijk, die naar aard en schaal passen bij kern of stad. Verder is het mogelijk om in een Omgevingsplan onder voorwaarden een opstelling van zonne-energie op landbouwgronden toe te staan buiten het bestaand stedelijk gebied, wanneer deze gronden minder geschikt zijn voor de landbouwfunctie door vernatting of bodemdaling, en deze gronden onderdeel zijn van de bestuurlijke afspraken en gebiedsprocessen voortvloeiend uit de 'Veenweidevisie 2015'.

Z

De artikelsgewijze toelichting bij Hoofdstuk 6 Duurzame Energie komt te luiden als volgt:

HOOFDSTUK 6 Duurzame Energie

Algemeen

In hoofdstuk 6 zijn regels opgenomen voor windturbines en opstellingen voor zonne-energie. Aanvullend op de regels die hier worden genoemd zijn aanvullend ook de regels in hoofdstuk 2 "ruimtelijk omgevingsbeleid" (waaronder de principes en regels met betrekking tot het Natuurnetwerk Nederland, de natuur buiten het Natuurnetwerk Nederland en weidevogelkansgebieden) en hoofdstuk 5 "Natuur" van toepassing.

Voor de toepassing van de regels in hoofdstuk 2, 5 en 6 wordt een handreiking opgesteld over het inpassen van zonneparken en windturbines. Zorgvuldige inpassing van deze duurzame bronnen in de omgeving is een ontwerp-opgave, waarbij de bestaande omgevingskwaliteiten vertrekpunten vormen. Deze handreiking biedt overzicht in de toe te passen regels en handvatten voor een goede landschappelijke en ecologische inpassing voor nieuwe opstellingen van duurzame energie.

Daarnaast hechten wij ook waarde aan principes zoals meervoudig ruimtegebruik, (deels) lokaal eigendom en eindigheid/tijdelijkheid van de opstellingen voor wind- en zonne-energie.

'Tijdelijkheid/eindigheid'

Op grond van de gedachte 'tijdelijkheid/eindigheid' wordt, met het oog op toekomstige ontwikkelingen in de opwek van duurzame energie en het beperken van de effecten op het Friese landschap, de opstellingen in hoofdstuk 6 toegestaan voor een maximale periode van 25 jaar. Hierdoor ontstaat de mogelijkheid voor een heroverweging na afloop van de economische levensduur van de opstellingen. Toekomstige ontwikkelingen in de energietransitie maken het wellicht mogelijk om een duurzame energievorm te benutten die minder effect heeft op het Friese landschap. We zouden graag zien dat daar gebruik van wordt gemaakt en de tijdelijkheid van de regeling voor windturbines en zonneparken is bedoeld als een stimulans hiertoe. Na dit termijn dient de opstelling opgeruimd te worden.

Afdeling 6.1 Windturbines

Artikel 6.1 Nieuwe windturbines

Nieuwe windturbines

In de omgevingsvisie "De Romte Diele" hebben wij aangegeven dat de Energietransitie grote impact heeft op het gebruik van de ruimte en op de identiteit en beleving van het landschap. De komende jaren zal de resterende en toekomstige energiebehoefte stapsgewijs duurzaam opgewekt moeten worden. Om deze opgave te realiseren wordt een balans gezocht tussen de ruimte die nodig is en de effecten op de leefomgeving. Er mag geen afbreuk aan het landschap worden gedaan, dus we zijn terughoudend met het toestaan van nieuwe

windturbines. In artikel 6.1, eerste lid is daarom als basis opgenomen dat een omgevingsplan geen bouwmogelijkheid mag bevatten voor nieuwe windturbines. Er zijn, conform de uitgangspunten in de Omgevingsvisie, drie uitzonderingen op deze basisregel opgenomen.

Windturbines 15 meter (as-hoogte)

Artikel 6.1, tweede en derde lid biedt de mogelijkheid om maximaal 3 windturbines met een as-hoogte van maximaal 15 meter te plaatsen op of direct grenzend aan het bouwperceel van een bestaand agrarisch bedrijf, bestaand hulpbedrijf landelijk gebied, of bestaande recreatieve voorziening [hierna te noemen: bedrijven]. Het maximaal op te stellen vermogen moet zijn afgestemd op de energiebehoefte van de genoemde bedrijven.

Er is geen maximale tiphoogte voor de windturbine opgenomen. Enige flexibiliteit is nodig om de verschillende leveranciers de ruimte te bieden voor het ontwikkelen van een windturbine met een maximale as-hoogte van 15 meter.

Uit landschappelijke overwegingen willen wij het aantal windturbines beperkt houden. Ook is het belangrijk dat extra druk op het elektriciteitsnet zoveel mogelijk wordt voorkomen. Er is daarom besloten alleen windturbines bij de bedrijven toe te staan als het opgestelde vermogen van de te plaatsen windturbine(s) is gericht op de eigen behoefte van het bedrijf.

Voor het bepalen van het eigen behoefte kan het gemiddelde energieverbruik van de afgelopen jaren als leidraad aangehouden worden. Hierbij kan ook toekomstig energieverbruik worden meegenomen, indien kan worden onderbouwd dat in de nabije toekomst (5 jaar) door verduurzaming of elektrificatie van onderdelen van de bedrijfsvoering aan de energiebehoefte kan worden voldaan. Wij begrijpen echter dat het afstemmen van het vermogen op de eigen behoefte geen exacte wetenschap is. Vooral wanneer wordt gekozen voor een combinatie met zonnepanelen of een mestvergister is het waarschijnlijk niet te vermijden dat op enig moment toch sprake is van teruglevering aan het net. Dit vinden we niet problematisch, zolang gebruik gemaakt kan worden van de bestaande eigen netaansluiting van het bedrijf. Maatwerk blijft ook hier echter mogelijk. In uitzonderingsgevallen kan gemotiveerd worden dat door omstandigheden een netverzwaring toch nodig is om in de eigen behoefte te kunnen voorzien.

Op grond van het principe “omgevingskwaliteiten als ontwerpbasis” in artikel 2.1 van deze verordening moet worden gezorgd voor het zorgvuldig situeren en inpassen van nieuwe windturbines. Hierbij moeten zowel de landschappelijke inpassing alsook de ecologische inpassing in acht worden genomen.

Windturbines opschalen en saneren

Artikel 6.1, vierde lid biedt de mogelijkheid om meerdere bestaande solitaire windturbines met een tiphoogte van meer dan 45 meter te vervangen door één nieuwe solitaire windturbine met een tiphoogte van maximaal 100 meter.

Het aanzien van Fryslân verbetert als meerdere solitaire windturbines verdwijnen ten gunste van één nieuwe. Daarom geldt dat het aantal meters turbine (in tiphoogte) dat opgeruimd wordt minimaal gelijk is aan het aantal meter aan turbine dat er voor terugkomt. Windturbines met een tiphoogte van minder dan 45 meter tellen niet mee voor de sanering. Deze categorie van windturbines zal op termijn vanzelf verdwijnen.

Om gebruik te kunnen maken van de saneringsregeling ten behoeve van het plaatsen van één windturbine met een tiphoogte van 100 meter, zullen dus twee bestaande windturbines met een tiphoogte van minimaal 50 meter of drie bestaande windturbines met een tiphoogte van minimaal 45 meter gesaneerd moeten worden.

Wij hechten veel waarde aan draagvlak. Daarom is in artikel 6.1, vierde lid onder c als voorwaarde opgenomen dat de omgeving moet participeren in het planproces. De precieze invulling van deze voorwaarde is aan de gemeenten. De gemeente zorgt ervoor dat de lokale gemeenschap op zorgvuldige wijze betrokken wordt bij een ontwikkeling die impact heeft op hun leefomgeving.

Wij vinden het tevens belangrijk dat de lokale gemeenschap meeprofiteert van de opbrengsten van de nieuwe windturbine. Artikel 6.1, vierde lid onder d stelt als voorwaarde dat het positieve rendement mede ten goede moet komen aan de directe omgeving. Wij vragen van gemeenten om hierbij zoveel als mogelijk de 50-procent norm uit het Klimaatakkoord aan te houden, bij voorkeur in de vorm van mede-eigendom van de directe omgeving. Het bepalen van de reikwijdte van het begrip "directe omgeving" is in principe aan de gemeente. Ter indicatie kan het gebied binnen een straal van 3 km rondom de nieuw te plaatsen windturbine als "directe omgeving" worden aangemerkt. Maatwerk is mogelijk.

Waddeneilanden

Omdat wij de unieke landschappelijke, cultuurhistorische kernkwaliteiten en natuurwaarden van de Waddeneilanden in stand willen houden vinden wij het niet gewenst om windturbines van 100 meter toe te staan op de Waddeneilanden. Het plaatsen van nieuwe windturbines op de Waddeneilanden is daarom uitgesloten. Windturbines met een as-hoogte van 15 meter bij bestaande agrarische bedrijven, bestaande hulpbedrijven landelijk gebied en bestaande recreatieve voorzieningen zijn op grond van artikel 6.1, tweede lid wel toegestaan.

Windturbines bij bedrijventerreinen

In het Bestuursakkoord "Oparbeidzje foar Fryslân" is verruiming aangekondigd voor windturbines van maximaal 100m tiphoogte bij de bedrijventerreinen van enige omvang in de plaatsen Sneek, Heerenveen, Leeuwarden en Drachten [zie bijlage kaarten 6.2 bedrijventerreinen]. De bedrijventerreinen die hiervoor in aanmerking komen hebben een enige omvang qua aantal hectares (50) of kunnen aantonen dat er in verhouding tot de omvang een grote energiebehoefte aanwezig is.

Daarnaast is in artikel 6.1, vijfde lid onder b als voorwaarde opgenomen dat de omgeving moet participeren in het planproces. De precieze invulling van deze voorwaarde is aan de gemeenten. De gemeente zorgt ervoor dat de lokale gemeenschap op zorgvuldige wijze betrokken wordt bij een ontwikkeling die impact heeft op hun leefomgeving.

Wij vinden het tevens belangrijk dat de lokale gemeenschap meeprofiteert van de opbrengsten van de nieuwe windturbine. In artikel 6.1, vijfde lid onder c van de verordening is daarom als voorwaarde gesteld dat minimaal 60 procent van de windturbine in eigendom moet zijn bij de lokale gemeenschap. Wij beschouwen in eigendom van de lokale gemeenschap als het in eigendom zijn van een collectief bestaande uit lokale inwoners en/of lokale bedrijven en/of een lokale overheid.

Werken met principes, vooroverleg en omgevingstafel

1. Windturbines met as-hoogte 15 meter

Het toepassen van de principes bij het plaatsen van deze windturbine is primair de verantwoordelijkheid van de gemeente. Uit ervaring van de afgelopen jaren is een vooroverleg niet langer noodzakelijk, maar indien wenselijk mogelijk

Een omgevingstafel zal bijna nooit aan de orde zijn bij het plaatsen van een windturbine met een as-hoogte van 15 meter. Dit kan anders zijn als er twee of drie windturbines geplaatst moeten worden en sprake is van direct omwonenden. De afweging om een omgevingstafel te organiseren ligt bij de gemeente.

2. Windturbines opschalen en saneren

Het gebruik maken van de saneringsregeling zal in alle gevallen grote impact op de leefomgeving hebben. Een omgevingstafel achten wij noodzakelijk bij het toepassen van de regeling. Wij willen graag meedoen aan de omgevingstafel en daar onze principes inbrengen. In een latere fase willen wij graag adviseren over het omgevingsplan in het kader van het vooroverleg.

3. Windturbines bij bedrijventerreinen (maximaal 100 tiphoogte meter)
Vanwege de impact op de ruimte zal voor de locatiekeuze en inpassing gebruik gemaakt moeten worden van de omgevingstafel. Dit is ook van belang voor het maatschappelijk draagvlak en samenwerking. Wij willen graag meedoen aan de omgevingstafel en daar onze principes inbrengen. De locatie van de windturbine kan zowel op als ook direct naast het bedrijventerrein. Deze afweging wordt gemaakt in de omgevingstafel.

Artikel 6.2 Vervanging en opschaling dorpsmolens

Vervangen bestaande windturbines

Het opschalen van bestaande windturbines is in beginsel niet mogelijk. Wel mag een bestaande windturbine worden vervangen door een windturbine met dezelfde masthoogte en wiekdiameter. De nieuwe windturbine moet op de bestaande locatie worden gerealiseerd. Een en ander is geregeld in artikel 6.2, eerste lid.

Opschalen dorpsmolens

Er geldt één uitzondering op de basisregel in artikel 6.2, eerste lid. In artikel 6.2, tweede lid wordt de mogelijkheid geboden om een bestaande dorpsmolen te vervangen door een solitaire dorpsmolen met een tiphoogte van maximaal 100 meter. Alleen dorpsmolens die op de limitatieve lijst in de begripsbepaling “bestaande dorpsmolen” zijn opgenomen komen in aanmerking om op te schalen.

Omdat het belangrijk is dat de opbrengsten van de nieuwe dorpsmolen, volledig ten goede komen aan de lokale gemeenschap, is dit als voorwaarde voor opschaling in artikel 6.2, tweede lid onder a opgenomen. De gemeente bepaalt wat moet worden verstaan onder “lokale gemeenschap”.

De nieuwe dorpsmolen moet in principe op dezelfde locatie als de bestaande dorpsmolen worden geplaatst. Vanwege milieuregels en veiligheid kan het echter nodig zijn om de dorpsmolen te verplaatsen. Artikel 6.2, tweede lid onder b maakt het beperkt verschuiven van de dorpsmolen mogelijk. Een verschuiving is ook mogelijk als dit met het oog op het verbeteren van de ruimtelijke kwaliteit gewenst is.

Alhoewel verschuiving van de dorpsmolen in bepaalde gevallen dus is toegestaan, is het niet de bedoeling om bij opschaling meerdere dorpsmolens in een cluster te plaatsen. Artikel 6.2, tweede lid bepaalt daarom dat de bestaande dorpsmolen alleen kan worden vervangen door een “solitaire” dorpsmolen.

Werken met principes, vooroverleg en omgevingstafel

Het vervangen en opschalen van een dorpsmolen zal mogelijk grote impact op de omgevingskwaliteiten hebben. Dit geldt in ieder geval als de nieuwe dorpsmolen veel hoger wordt of verplaatst moet worden. Een omgevingstafel zal dan noodzakelijk zijn. Wij schuiven hier graag bij aan om onze expertise en de principes uit de Omgevingsvisie “De Romte Diele” in te brengen. Voordat de wettelijke procedure wordt ingezet willen wij graag adviseren over het plan.

Als de dorpsmolen slechts beperkt groter wordt en de locatie gelijk blijft, dan beoordeelt de gemeente of een omgevingstafel nodig is. De provincie schuift dan in principe niet aan, tenzij op nadrukkelijk verzoek van de gemeente. Wel willen wij graag voordat de wettelijke

procedure wordt ingezet adviseren over het plan. De provincie gaat er vanuit dat de gemeente de principes uit hoofdstuk 2 toepast.

Artikel 6.3 Kleine windturbines

Artikel 6.3 omvat een regeling voor kleine windturbines. In de begripsbepalingen is een definitie voor “kleine windturbines” opgenomen. Het gaat om windturbines met een horizontale as (met rotor maximaal 40 m²/wiek maximaal 3,5 meter), windturbines met een horizontale as in andere vormen dan twee of drie wieken (waaronder de zogenaamde niet-wiek turbines) en windturbines met een verticale as.

Op grond van artikel 6.3, eerste lid zijn kleine windturbines in principe niet toegestaan in het landelijk gebied. In het bestaand stedelijk gebied zijn gemeenten bevoegd om al dan niet kleine windturbines toe te staan in omgevingsplannen.

Er gelden enkele uitzonderingen:

Artikel 6.3, tweede lid biedt de mogelijkheid om buiten het bestaand stedelijk gebied dakturbines (zonder mast) op het dak van gebouwen te plaatsen of een kleine windturbine met een tiphoogte van 10 meter op een bouwperceel te realiseren. In beide gevallen geldt dat de energie moet worden opgewekt voor de eigen energiebehoefte.

Artikel 6.3, derde lid biedt ruimte voor het toestaan van innovatieve pilots voor kleine windturbines, mits deze aan de genoemde afmetingen voldoen. Hieronder vallen kleine windturbines met een horizontale as in andere vormen dan twee of drie wieken (waaronder de zogenaamde niet-wiek turbines) en een rotordiameter van maximaal twee meter en kleine windturbines met een verticale as. Gemeenten kunnen meewerken aan een innovatieve pilot als het innovatieve karakter van de pilot is onderbouwd. Het moet gaan om een proef met als doel vernieuwingen te testen. Gedacht kan worden aan een vernieuwende vormgeving die betere inpassing mogelijk maakt, aan turbines die minder hinder voor de omgeving veroorzaken of aan turbines die rendabeler zijn.

Er is geen maximum aan het aantal pilots gesteld. Ook ligt het aantal te plaatsen turbines per pilot niet vast. Per pilot zal het aantal benodigde turbines moeten worden beargumenteerd. Op voorhand stellen we geen maximum aan de tiphoogte van de windturbine. Welke hoogte uiteindelijk aanvaardbaar is hangt af van de inpasbaarheid binnen de omgevingskwaliteiten.

Werken met principes, vooroverleg en omgevingstafel

1. Dakturbines en windturbines van 10 meter

De provincie hoeft niet betrokken te worden bij plannen voor dakturbines of windturbines met een tiphoogte van maximaal 10 meter. Gemeenten kunnen in het algemeen een regeling hiervoor opnemen in een omgevingsplan. Wij gaan er vanuit dat de gemeente in het omgevingsplan de nodige aandacht besteedt aan de principes. Wij verwachten dat op basis van het principe “omgevingskwaliteiten als ontwerpbasis” slechts onder bepaalde voorwaarden mogelijkheden worden geboden voor het plaatsen van dakturbines op karakteristieke of monumentale gebouwen.

2. Innovatieve pilot

De gemeente kan overwegen om innovatieve pilots voor kleine windturbines in het omgevingsplan toe te staan. Wij verwachten dat in het omgevingsplan de nodige voorwaarden worden gesteld met betrekking tot de locatie, de landschappelijke inpassing, de maximale afmetingen, het aantal te plaatsen turbines en het innovatieve karakter van de kleine windturbines. Wij gaan er vanuit dat de gemeente de nodige aandacht besteedt aan de principes. Omgevingsplannen waarin innovatieve pilots zijn toegestaan willen wij graag in een vroegtijdig stadium voor vooroverleg zien.

Wanneer sprake is van een innovatieve pilot waarbij meerdere (meer dan 3) kleine windturbines op één locatie worden toegestaan, dan zal in veel gevallen sprake zijn van grote impact op de leefomgeving en is een omgevingstafel aan de orde. Wij willen graag meedoen aan de omgevingstafel en daar onze principes inbrengen. Als er een totaalplan is opgesteld dan geven wij graag een advies in het kader van het vooroverleg.

Artikel 6.4 Zonneladder

De zonneladder, zoals deze in de Omgevingsvisie “De Romte Diele” is omschreven, hebben wij uitgewerkt in artikel 6.4. Meewerken aan een opstelling voor zonne-energie op gronden in het landelijk gebied of in een natuurgebied is alleen mogelijk, wanneer uit de opstelling past binnen het gemeentelijke energiebeleid en uit onderzoek blijkt dat de opstelling noodzakelijk voor het verduurzamen van de lokale energiebehoefte, waarbij toepassing is gegeven aan de volgende prioritering voor het vinden van locaties voor zonne-energie:

1. op daken en gevels;
2. op gronden binnen het bestaand stedelijk gebied;
3. op gronden met een andere primaire functie dan landbouwgrond, zoals vuilstorten, nutsvoorzieningen, zandwinlocaties en infrastructuur;
4. op landbouwgronden of natuurgebieden.

De zonneladder is niet van toepassing op opstellingen voor zonne-energie op bestaande bouwpercelen die worden gebruikt om tegemoet te komen aan de eigen energiebehoefte. Dit is geregeld in artikel 6.4, tweede lid.

Wij gaan er vanuit dat gemeenten door het toepassen van de zonneladder meer dan voorheen zullen kiezen voor een andere oplossing dan het toestaan van een opstelling voor zonne-energie op landbouwgronden. In natuurgebieden zijn in principe geen zonnepanelen toegestaan. Dit met uitzondering van de Waddeneilanden en kleine opstellingen voor zonne-energie voor de beheersfunctie van het natuurgebied. Voordat gekozen kan worden voor zonnepanelen in het natuurgebied moet de zonneladder worden doorlopen.

Werkwijze zonneladder

Voor het succesvol doorlopen van de zonneladder dienen een aantal stappen gevolgd te worden, voordat overgegaan kan worden tot het kiezen van een locatie. Een zonneladder-onderzoek begint met het bepalen van de lokale behoefte aan energie. Vervolgens moet worden onderzocht hoeveel van deze lokale energiebehoefte kan worden opgewekt op locaties in de eerste drie treden van de zonneladder: dit kan via een potentie-onderzoek op het niveau van een stad of dorp(en) of van een groter gebied. De energiebehoefte die overblijft kan worden opgewekt op landbouwgronden (of in natuurgebied als het een Waddeneiland betreft).

Rekenvoorbeeld

Stel: een kern heeft een energiebehoefte van in totaal 15 MW. Als er kansen liggen om 3 MW op daken van gebouwen op te wekken, 3 MW op binnenstedelijke parkeerterreinen of sportvelden en dergelijke, 2 MW op boerderijdaken en 2 MW op een nutslocatie, dan blijft er 5 MW over die eventueel geplaatst kan worden op landbouwgronden. Als dit resulteert in een opstelling op landbouwgronden van 3 MW dan betekent dit dat er in principe nog ruimte is voor een ander initiatief voor 2 MW. Hierbij dient rekening gehouden te worden met de maximale omvangregels zoals beschreven in artikel 6.6 lid 3c.

Om een goed beeld te krijgen van de energiebehoefte van een kern of stad-(sdeel) en om goed inzicht te krijgen in de mogelijkheden op de eerste drie treden van de ladder, is het betrekken van de lokale gemeenschap belangrijk. Wij vragen daarom van gemeenten om er

op toe te zien dat initiatiefnemers de omgeving betrekken bij het zonneladder-onderzoek. Op deze manier wordt ook voorkomen dat de omgeving plotseling wordt geconfronteerd met een zonnepark. Het is zeer aan te bevelen om de zonneladder samen met de lokale gemeenschap te doorlopen door het organiseren van een eerste omgevingstafel, die in het teken staat van het inventariseren van de lokale energiebehoefte.

Als uit de zonneladder blijkt dat ook door alle mogelijkheden in en nabij de stad of het dorp te benutten niet te voorkomen is dat er ook een aantal hectares aan zonnepanelen op landbouwgronden nodig zijn, dan hoeft een initiatiefnemer in principe niet te wachten tot alle mogelijkheden op de lagere treden zijn benut. Wel moet in beeld worden gebracht door de gemeente hoe de realisatie van deze mogelijkheden verder zal worden opgepakt.

Uitgangspunt is dat de lokale gemeenschap voor minimaal 60 procent mede-eigenaar wordt van het zonnepark. Wij beschouwen in eigendom van de lokale gemeenschap als zijnde een collectief bestaande uit lokale inwoners en/of lokale bedrijven en/of een lokale overheid. Of een combinatie van deze drie. Als voor een kern of stad- (sdeel) al een onderzoek naar de alternatieve mogelijkheden heeft plaatsgevonden dan kan een nieuwe initiatiefnemer uiteraard gebruik maken van informatie uit een eerder verricht onderzoek. Wel is het belangrijk om alsnog de omwonenden en netbeheerder te betrekken en de eerder getrokken conclusies nog eens onder de loep te nemen, voordat gronden worden aangekocht.

Wanneer het gebruik maken van landbouwgronden in het specifieke geval onvermijdelijk is, moet er een omgevingstafel worden georganiseerd voor het vinden van een locatie. Hierbij gaan we er vanuit dat in de afweging eerst wordt gekeken naar geschikte locaties die minder geschikt zijn als landbouwgrond. Als voorbeeld kan worden genoemd het gebruik maken van landbouwgronden die gereserveerd zijn voor een stedelijke uitbreiding maar voorlopig niet tot ontwikkeling worden gebracht.

Werken met principes, vooroverleg en omgevingstafel

Het toepassen van de zonneladder zien wij als een gemeentelijke verantwoordelijkheid. Daar hoeft de provincie niet bij betrokken te worden. Wel willen wij onze expertise aanbieden bij het opstellen van een plan van aanpak voor het toepassen van de zonneladder.

Het is gewenst om de uitkomsten van de zonneladder vroegtijdig met de provincie te bespreken, in ieder geval voordat een omgevingstafel ten behoeve van het zoeken naar de juiste locatie wordt georganiseerd. De provincie kan dan in overleg met de gemeente bekijken of de zonneladder conform de vereiste prioritering is afgerond.

Artikel 6.5 Opstellingen voor zonne-energie op gronden met een andere primaire functie dan landbouwgrond

Bouwpercelen

Op daken van gebouwen zijn zonder meer zonnepanelen toegestaan, ook als deze buiten het bestaand stedelijk gebied liggen. Dit is in landelijke wetgeving geregeld.

Artikel 6.5, eerste lid onder a staat toe dat daarnaast zonnepanelen kunnen worden geplaatst op een bestaand bouwperceel van een agrarisch of niet agrarisch bedrijf, een maatschappelijke instelling, een nutsvoorziening of een woning, voor zover deze zijn voorzien van een bouwperceel. Het gaat in dat geval om meervoudig ruimtegebruik. Voorwaarde is dat het op te stellen vermogen is afgestemd op het (toekomstig) energieverbruik op het bouwperceel. Hierbij kan ook toekomstig energieverbruik worden meegenomen, indien kan worden onderbouwd dat in de nabije toekomst (5 jaar) door verduurzaming of elektrificatie de energiebehoefte wijzigt.

In voorkomende gevallen zal er op het bestaande bouwperceel geen ruimte zijn om zonnepanelen te plaatsen. Het is dan niet mogelijk om zonnepanelen buiten het bouwperceel te plaatsen. Wel kan met inachtneming van de overige regels in de omgevingsverordening een bouwperceel worden uitgebreid. Dit kan ook ten behoeve van het plaatsen van zonnepanelen voor de eigen energiebehoefte.

Zandwinlocaties

In artikel 6.5, eerste lid onder b is een afwijking opgenomen voor het toestaan van opstellingen voor zonne-energie op (voormalige) zandwinlocaties. Deze locaties zijn als potentieel geschikte plaats voor zonnepanelen te vergelijken met voormalige stortplaatsen, die zijn aangemerkt als nutsvoorzieningen, en waterpartijen met een bestemming voor infrastructuur en vallen daarmee in trede 3 van de zonneladder. Meewerken is niet mogelijk wanneer de (voormalige) zandwinlocatie in het NNN ligt (op grond van 6.5, eerste lid onder f). Onder omstandigheden (afhankelijk van de kenmerkende natuurwaarden) is het wel mogelijk om zonnepanelen te realiseren op (voormalige) zandwinlocaties die zijn aangeduid als natuur buiten het NNN.

Veel zandwinplassen zijn van betekenis voor (water)vogels. Tijdig en zorgvuldig onderzoek naar de effecten van het plaatsen van zonnepanelen is nodig om te beoordelen of zonnepanelen geplaatst kunnen worden op de (voormalige) zandwinlocatie. Mogelijk kan slechts een deel van de locatie worden benut.

In het artikel is geen voorwaarde met betrekking tot de inpasbaarheid binnen de natuurwaarden opgenomen..

Ook opstellingen voor zonne-energie op (voormalige) zandwinlocaties hebben doorgaans direct gevolgen voor de nabije omgeving. De zandwinlocaties worden veelal gebruikt om te recreëren (fietsen, wandelen, vissen). Wij vinden het daarom belangrijk dat de omgeving wordt betrokken bij het planproces en ook meeprofiteert van de opbrengsten. Dit is in artikel 6.5, derde lid geregeld.

Infrastructuur

Op grond van artikel 6.5, eerste lid onder c zijn opstellingen voor zonne-energie toegestaan op gronden met een functie infrastructuur in overhoeken van weg, spoor, water en vliegverkeer (inclusief bermen). Het gaat dan om meervoudig ruimtegebruik van de gronden.

In eerste instantie denken wij niet aan opstellingen op historische infrastructuur en groene grasdijklichamen, zoals benoemd en aangewezen in de Structuurvisie "Grutsk op 'e Romte".

Artikel 6.5, tweede lid regelt dat bij uitzondering op basis van een goede motivering van de behoefte en zorgvuldige afweging (waarbij de alternatieven worden onderzocht) toch een opstelling voor zonne-energie op historische infrastructuur en groene grasdijklichamen kan worden toegestaan. Als voorwaarde is gesteld dat de opstelling beperkt blijft en de historische en landschappelijke kwaliteiten voorop blijven staan. Wij denken dan niet aan langgerekte opstellingen op dijklichamen maar bijvoorbeeld aan een compacte opstelling bij een dorp.

Omdat opstellingen voor zonne-energie op gronden met een bestemming infrastructuur met name aan de orde zijn aansluitend aan kernen, is het ook hier van belang om de omgeving te betrekken bij de planvorming en de mogelijkheden om omwonenden mee te laten profiteren te onderzoeken. Dit is in artikel 6.5, derde lid geregeld.

Nutsvoorzieningen

Artikel 6.5, eerste lid onder e biedt mogelijkheden om opstellingen voor zonne-energie op gronden van (voormalige) nutsvoorzieningen te plaatsen. Nutslocaties zijn, ook als ze niet

meer als zodanig in gebruik zijn, vaak geschikt voor het plaatsen van opstellingen voor zonne-energie. In de regeling is daarom opgenomen dat opstellingen ook zijn toegestaan als de gronden eerder zijn gebruikt ten behoeve van nutsvoorzieningen maar de bestemming nutsvoorzieningen inmiddels niet meer van toepassing is. Te denken valt aan voormalige RWZI's en vuilstorten.

Nutsvoorzieningen liggen doorgaans op wat meer afstand van omwonenden. Ook dit maakt dat een nutslocatie vaak een goede optie is voor zonnepanelen. Toch zal het regelmatig voorkomen dat er omwonenden zijn die direct geraakt worden door een opstelling voor zonne-energie, bijvoorbeeld als gevolg van vermindering van uitzicht. Daarom is het ook hier van belang om de omgeving te betrekken bij de planvorming en de mogelijkheden om omwonenden mee te laten profiteren te onderzoeken. Dit is in artikel 6.5, derde lid geregeld.

Voor de duidelijkheid merken wij op dat deze categorie nutsvoorzieningen los gezien moet worden van de mogelijkheid om op bouwpercelen voor nutsvoorzieningen een grondopstelling te plaatsen om in de eigen (toekomstige) behoefte te voorzien (zie hiervoor onder meervoudig ruimtegebruik). Hierbij kan ook toekomstig energieverbruik worden meegenomen, indien kan worden onderbouwd dat in de nabije toekomst (5 jaar) door verduurzaming of elektrificatie de energiebehoefte wijzigt.

Als sprake is van een grondopstelling voor de eigen behoefte, dan behoort een uitbreiding van het bouwperceel om ruimte te bieden voor zonnepanelen tot de mogelijkheden. Deze mogelijkheden zijn er in principe niet als er meer vermogen wordt opgewekt dan alleen voor de eigen behoefte.

Natuurgebieden

In principe is het niet toegestaan om opstellingen voor zonne-energie te realiseren in natuurgebieden die onderdeel uitmaken van het NNN en van natuur buiten het NNN. Er gelden enkele uitzonderingen:

In artikel 6.5, eerste lid onder f wordt beperkt ruimte geboden voor zonne-energie in (natte en droge) natuurgebieden, die deel uitmaken van het NNN of zijn aangewezen als natuur buiten het NNN. Als voorwaarde geldt dat de opstelling wat betreft functie en vermogen moet zijn gericht op de energiebehoefte die samenhangt met het fysieke beheer en onderhoud van het gebied.

Artikel 6.5, eerste lid onder b biedt ruimte voor een opstelling voor zonne-energie op een (voormalige) zandwinlocatie die onderdeel uitmaakt van natuur buiten het NNN.

Voor de Waddeneilanden geldt eveneens een uitzondering. Op grond van artikel 6.7 is het mogelijk om een opstelling voor zonne-energie in het NNN, of in de natuur buiten het NNN te plaatsen, mits de gronden geen onderdeel uitmaken van een Natura 2000-gebied.

Overige gronden in aansluiting op bestaand stedelijk gebied

Op gronden die aansluiten op het bestaand stedelijk gebied, maar niet in gebruik zijn voor landbouw of natuur en die in het Omgevingsplan tevens niet zijn bestemd voor de functie landbouw of natuur, kunnen op grond van artikel 6.5, eerste lid onder g opstellingen voor zonne-energie worden toegestaan.

Het kan dan bijvoorbeeld gaan om gronden met een functie voor groenvoorzieningen of gronden die onderdeel uitmaken van een woon- of agrarisch bouwperceel in aansluiting op het stedelijk gebied. Er kan geen gebruik worden gemaakt van de regeling als de gronden nodig zijn voor de landschappelijke inpassing van andere functies (zoals bijvoorbeeld groenvoorzieningen rondom een bedrijventerreinen).

Werken met principes, vooroverleg en omgevingstafel

1. Bouwpercelen

De provincie hoeft niet specifiek betrokken te worden bij plannen waarbij grondopstellingen voor de eigen behoefte op bestaande bouwpercelen worden toegestaan. Gemeenten kunnen hiervoor een regeling opnemen in een omgevingsplan. Wij gaan ervan uit dat de gemeente in het omgevingsplan de nodige aandacht besteedt aan de principes. Het omgevingsplan zien wij graag voor vooroverleg.

Als uitbreiding van het bouwperceel, om ruimte te maken voor de grondopstelling, aan de orde is dan zijn naast de principes ook andere aanvullende regels uit hoofdstuk 2 van de verordening van toepassing. In de toelichting bij deze regels is aangegeven wanneer een omgevingstafel noodzakelijk is en wanneer gemeenten met maatwerk hier zelf een keuze kunnen maken.

2. (Voormalige) zandwinputten, nutsvoorzieningen, infrastructuur

Wij gaan er vanuit dat opstellingen voor zonne-energie op deze gronden niet algemeen in een omgevingsplan worden toegestaan. Van geval tot geval is maatwerk nodig. De principes moeten worden toegepast. Afhankelijk van de omvang en locatie van het initiatief zal een omgevingstafel nodig zijn. De provincie schuift dan graag aan en brengt de principes in. Wij vragen gemeenten om initiatieven in een vroeg stadium af te stemmen met de provincie. Door samen op te trekken kan worden voorkomen dat achteraf extra stappen gezet moeten worden om het project doorgang te laten vinden. In een latere fase zien wij graag de omgevingsplannen voor vooroverleg.

3. Natuurgebied

Alle initiatieven in natuurgebied moeten vroegtijdig met de provincie worden afgestemd. Dit geldt onder andere ook voor zandwinputten die onderdeel uitmaken van natuur buiten het Natuurnetwerk Nederland. Een omgevingstafel zal bijna altijd noodzakelijk zijn, tenzij het bijvoorbeeld gaat om een kleine ontwikkeling als bedoeld in artikel 6.5, eerste lid onder e. In dit geval is vroegtijdig vooroverleg met de provincie voldoende. De provincie schuift aan bij de omgevingstafel en brengt de principes in. In een later stadium zien wij het omgevingsplan graag voor vooroverleg.

Artikel 6.6 Opstellingen voor zonne-energie op landbouwgronden

Wij willen duurzaamheid stimuleren, zonder dat dit ten koste gaat van waardevolle landbouwgronden. Daarom is de Zonneladder in artikel 6.4 opgenomen. De in dit artikel genoemde prioritering moet eerst zijn doorlopen voordat landbouwgronden als allerlaatste optie aan bod komen. Op deze vierde trede zijn enkel lokale initiatieven mogelijk, die naar aard en schaal passen bij een nabijgelegen kern of stad of samenwerkende kernen. Artikel 6.6 biedt hiervoor zeer beperkte ruimte voor deze categorie.

Het eerste lid geeft het vertrekpunt weer; er is in de basis geen bouwmogelijkheid voor nieuwe opstellingen van zonne-energie op landbouwgronden buiten bestaand stedelijk gebied. Via een afwijking in lid 2, is het mogelijk om, een opstelling van zonne-energie toe te staan op landbouwgronden voor een periode van maximaal 25 jaar mits aan de volgende voorwaarden wordt voldaan.

Ten eerste moet op grond van het principe “omgevingskwaliteiten als ontwerpbasis” in artikel 2.1 van deze verordening worden gezorgd voor het zorgvuldig situeren en inpassen van nieuwe opstellingen van zonne-energie. Hierbij moeten zowel de landschappelijke inpassing alsook de ecologische inpassing in acht worden genomen.

Locatiekeuze door omgevingstafel (Sinnetafel)

In artikel 6.6, tweede lid onder a regelt dat enkel een lokaal maatschappelijk initiatief in aanmerking komt voor een opstelling van zonne-energie op landbouwgrond en locatiekeuze voortvloeit uit een omgevingstafel. Wij beschouwen een lokaal maatschappelijk initiatief als

een collectief bestaande uit lokale inwoners en of lokale bedrijven of een geïnitieerd door een lokale overheid.

1. Omgevingstafel (Sinnetafel)

Voor de locatiekeuze van de opstelling moet op grond van artikel 6.6, tweede lid onder a gebruik worden gemaakt van een omgevingstafel. De afgelopen jaren hebben wij gewerkt aan een het ontwikkelen van de methodiek Sinnetafel, een omgevingstafel specifiek gericht op opstellingen voor zonne-energie. Wij hebben als provincie een aantal Sinnetafels gefaciliteerd. Onze ervaring is dat het organiseren van een Sinnetafel zeer waardevol kan zijn om te komen tot een goede locatiekeuze en landschappelijke inpassing.

De Sinnetafel bevat 3 fasen:

1. de oriëntatiefase (Wat); wat is de energiebehoefte? Doorlopen zonneladder, wat kan op de verschillende tredes worden opgewekt?
 2. de locatiefase (Waar); waar zou het zonneveld kunnen landen?
 3. de inrichtingsfase (Hoe); hoe zou het zonneveld eruit kunnen zien?
- Iedere fase kent een driedeling van: bijeenkomst, huiswerk en informeren van de omgeving.

De methodiek Sinnetafel gaat uit van een integrale benadering voor de inpassing van een zonneveld.

Dat betekent dat er diverse deskundigheid aan tafel zit. Immers: het complete plaatje moet in beeld gebracht worden: locaties, businesscase, landschappelijke inpassing, ecologische inpassing, infrastructuur (aansluiting en capaciteit), enzovoort.

Het betrekken van de omgeving bij het Sinnetafel-traject is van groot belang. We onderscheiden daarbij:

- de omwonenden: dit zijn de mensen die direct rondom het initiatief wonen.
- het acceptatiegebied: dit zijn de mensen die in een planologische procedure formeel bezwaar zouden kunnen maken. Dit kan een dorp of een wijk zijn.
- het participatiegebied: dit zijn de mensen die (financieel) kunnen deelnemen in het zonneveld. Dit kan een groter gebied zijn, van bijvoorbeeld meerdere postcodegebieden (als van de postcoderoosregeling gebruik wordt gemaakt).

De provincie heeft de "Leidraad Sinnetafels" opgesteld. Dit is een handleiding die kan worden gebruikt bij het organiseren van een Sinnetafel.

In artikel 6.6, derde lid, is bepaald dat bij de locatiekeuze voortvloeit uit een omgevingstafel en aan een aantal voorwaarden dient te voldoen.

Zonnepark in aansluiting op bestaand stedelijk gebied of weefsel kern

Artikel 6.6, eerste lid onder b regelt dat op gronden buiten het bestaand stedelijk gebied een opstelling voor zonne-energie kan worden toegestaan op landbouwgronden aansluitend aan bestaand stedelijk gebied. Daarnaast kan een opstelling worden gerealiseerd op gronden die niet direct grenzen aan het bestaand stedelijk gebied, maar welke wel in redelijke mate een aansluiting hebben op of, via ontwerp en inrichting, kunnen krijgen op het "stedelijk weefsel" van de stad of het dorp. Wij denken als eerste indicatie aan een aanvaardbare afstand tot het bestaand stedelijk gebied van 50m bij dorpen tot 100-200m bij steden. Maar maatwerk is mogelijk. Zo kan tevens een locatie die aansluit op openbare voorzieningen die functioneel behoren bij stad of dorp (zoals sportvelden), maar niet als bestaand stedelijk gebied zijn begrensd, aanvaardbaar zijn. Ook een (voormalig) agrarisch bouwperceel in die nabijheid kan worden benut: in dat geval behoeft de opstelling niet uitsluitend meer bedrijfseigen te zijn.

Aansluiting op kern in de toekomst

Op grond van artikel 6.6, tweede lid onder c kan een opstelling worden toegestaan op een locatie die nu (nog) niet aansluit op bestaand stedelijk gebied, mits die locatie - op grond van het toepasselijke woonplan of bedrijventerreinenplan - naar redelijke verwachting van gemeente en provincie binnen tien jaar onderdeel zal uitmaken van de stedelijke woon- of werkuitbreiding of daarop zal aansluiten.

Nabij de kern op minder waardevolle landbouwgrond

In artikel 6.6, tweede lid is opgenomen dat het mogelijk is, onder voorwaarden, mee te werken aan een opstelling voor zonne-energie “nabij” de kern. Wat nog als “nabij” kan worden aangemerkt is in belangrijke mate ter beoordeling van de gemeente. Wij vinden het belangrijk dat de locatie een zekere connectie/verbondenheid heeft met één of meerdere nabijgelegen kernen. Het is niet de bedoeling dat een zonnepark geheel solitair in het landschap ligt. De gemeente zal dit goed moeten motiveren.

Van artikel 6.6, tweede lid onder d, kan slechts gebruik worden gemaakt wanneer de gronden op enige afstand van de kern, minder waardevol zijn voor de landbouw dan de alternatieve locaties die wel aansluiten op de kern. Wij denken dat aansluitend aan kernen vaker sprake zal zijn van landbouwgronden die minder waardevol zijn, omdat ze bijvoorbeeld zijn gereserveerd voor een toekomstige woon- of werkuitbreiding. Als een dergelijke locatie direct aansluitend aan de kern beschikbaar is dan ligt het niet voor de hand om te kiezen voor een zonnepark op landbouwgronden op afstand van de kern.

Het is overigens niet noodzakelijk dat in detail wordt onderzocht welke financiële waarde landbouwgronden hebben. Landbouwgronden, die als zodanig ook in gebruik zijn, beschouwen wij in het algemeen als waardevol. Als de beschikbare locaties aansluitend aan de kern en de locaties “op enige afstand” vergelijkbaar zijn dan moet worden gekozen voor de locatie aansluitend op de kern. Agrarische gronden op afstand kunnen als minder waardevol worden gezien als de gronden bijvoorbeeld al langere tijd in gebruik zijn voor opslagdoeleinden of omdat ze naast natuurgebieden liggen. In dit soort gevallen kan in de belangenafweging worden gekozen voor een zonnepark op afstand. Er kan ook worden gekozen voor een locatie “nabij” als hiermee kan worden vermeden dat een zonnepark zorgt voor extra verstoring van de openheid en rust in een weidevogelkansgebied.

Randvoorwaarden zonneparken bij kernen en steden op landbouwgronden

Een aantal ontwikkelaars heeft al de gedragscode zon op land ondertekend. De gedragscode zet in op het ontwikkelen van zonneparken op hiervoor geschikte locaties, samen met stakeholders en met meerwaarde voor de omgeving. Efficiënt ruimtegebruik (toepassen zonneladder), landschap, biodiversiteit en burgerparticipatie komen in de gedragscode ruim aan bod. Het gebruik van deze gedragscode door ontwikkelaars juichen wij van harte toe. Veel elementen uit de gedragscode zijn in lijn met onze beleidsuitgangspunten voor zonne-energie in het bestuursakkoord en de Omgevingsvisie. Omdat wij graag zien dat alle initiatieven voldoen aan deze uitgangspunten hebben wij, naast de eisen die nu al gelden voor zonnepanelen bij kernen, in artikel 6.6, derde lid nog een aantal aanvullende randvoorwaarden opgenomen.

Er gelden nu de volgende regels voor zonneparken bij kernen:

1. Omgevingstafel voor de landschappelijke en ecologische inpassing
Voor de landschappelijke en ecologische inpassing dient een aparte omgevingstafel te worden georganiseerd. In deze omgevingstafel staat centraal op welke manier de opstelling ecologisch en landschappelijk het beste kan worden ingericht. Artikel 2.1 waarin staat beschreven hoe de omgevingskwaliteiten als basis toegepast dient te worden.
2. De omvang is afgestemd op de energiebehoefte

Wij gaan er vanuit dat gemeenten of initiatiefnemer onderzoeken wat de energiebehoefte van de kern of de samenwerkende kernen is en de omvang van het zonnepark hier op afstemmen. Bij het bepalen van de behoefte mag rekening gehouden worden met een toenemende energievraag in de komende jaren. Wij willen het draagvlak voor zonneparken graag behouden. Het is daarom niet de bedoeling om meer hectares bij een dorp neer te leggen dan waar lokaal behoefte aan is. Dit is geregeld in artikel 6.6, derde lid, onder b.

3. Omvang is passend bij de aard en schaal van de kern

Uitgangspunt voor een opstelling van zonne-energie aansluitend aan of nabij een dorp of stad is dat de omvang wordt afgestemd op de schaal van de kern en op de energiebehoefte van die kern. Om nader invulling te geven aan de zonneladder en om te voorkomen dat er grote ontwikkelingen op landbouwgronden bij dorpen en steden gaan plaats vinden, is in artikel 6.6, derde lid onder c van de verordening een maximale omvang van opstellingen opgenomen. Bij Leeuwarden mag een opstelling van maximaal 25 ha worden gerealiseerd. Bij Drachten, Heerenveen, Sneek, Harlingen en Dokkum is een opstelling van 20 ha toegestaan. Voor de kernen Balk, Bolsward, Buitenpost, Burgum, Franeker, Gorredijk, Grou, Joure, Kollum, Lemmer, Makkum, Oosterwolde, St. Annaparochie, Surhuisterveen, Wolvega en Workum is een opstelling van 15 ha toegestaan. Voor de overige kernen geldt een maximum van 5 ha. Bij voortschrijdende inzichten kunnen deze maten via een partiële herziening van de verordening worden aangepast.

Bij het bepalen van de omvang van een opstelling voor zonne-energie houden we dezelfde werkwijze aan als bij het uitbreiden van agrarische bouwpercelen. Alle noodzakelijke voorzieningen (hekwerken, transformatoren) maken in principe onderdeel uit van de opstelling. Voor de landschappelijke inpassing en ruimte voor andere functies (bijvoorbeeld natuur) mag extra ruimte worden gebruikt.

Bij grote dorpen en steden kan het noodzakelijk zijn dat meerdere opstellingen voor zonne-energie op landbouwgronden gerealiseerd moeten worden om in de energiebehoefte te voorzien. De regeling in de verordening staat dat in principe toe. Het is echter niet de bedoeling om meerdere zonneparken in aansluiting op elkaar te realiseren. Wel kan per wijk of stadsdeel een zonnepark noodzakelijk blijken te zijn.

4. Gebruiken combinaties met ander opgaven en ambities

We dagen initiatiefnemers en gemeenten uit om te zoeken naar mogelijkheden om functies te combineren en daarvan gebruik te maken. In artikel 6.6, derde lid, onder d is daarom als voorwaarde gesteld dat gebruik moet worden gemaakt van de mogelijkheden om slimme combinaties te maken met andere functies. Een voorbeeld is het realiseren van een carpoolplaats buiten het stedelijk gebied met een zonneveld als overkapping (meervoudig ruimtegebruik).

Een belangrijk doel uit ons bestuursakkoord en de Omgevingsvisie is het versterken van biodiversiteit. Van initiatiefnemers die een opstelling voor zonne-energie op landbouwgronden voorbereiden verwachten wij daarom dat ter plaatse van de opstelling in ieder geval ruimte aanwezig is voor het versterken van de biodiversiteit. Daarnaast dient er bij de opstellingen voldoende ruimte te zijn voor vegetatie en tevens voor neerslag en licht onder de panelen. We hanteren een ondergrens van 25% onbedekt oppervlak van het gebied van het project (van boven af gezien).

5. Participatie en lokaal eigendom

Wij vinden het belangrijk dat de opbrengsten van opstellingen voor zonne-energie bij kernen mede ten goede komen aan de kern. In artikel 6.6, derde lid onder e van de verordening is daarom als voorwaarde gesteld dat de omgeving moet worden betrokken bij het planproces en dat minimaal 60 procent van het zonnepark in eigendom moet zijn bij de lokale gemeenschap.

In artikel 6.6 staat dat we alleen beperkte ruimte bieden aan lokaal maatschappelijke initiatieven. Om dit goed te waarborgen is het percentage lokaal eigendom hoger dan de ambitie in het Klimaatakkoord. Wij beschouwen een lokaal maatschappelijk initiatief als een collectief bestaande uit lokale inwoners en of lokale bedrijven of een geïnitieerd door een lokale overheid. Er is geen mogelijkheid om hiervan af te wijken.

Geen zonneparken in natuur

Wij vinden het realiseren van opstellingen voor zonne-energie in natuur niet een goed alternatief voor het plaatsen van opstellingen op landbouwgronden. Dit blijkt ook al uit artikel 6.5, eerste lid e. Voor de duidelijkheid is daarnaast in artikel 6.6, derde lid, onder e opgenomen dat opstellingen voor zonne-energie bij kernen niet gerealiseerd mogen worden in het natuurnetwerk Nederland of natuur buiten het natuurnetwerk Nederland.

In bepaalde gevallen kan ontheffing worden verleend (artikel 9.1), wanneer sprake is van een bijzondere situatie waarbij de locatie is aangewezen voor natuur, maar er feitelijk weinig of geen sprake is van natuur en de ontwikkeling van de natuurdoelen op deze plek niet aan de orde is.

Voor de Waddeneilanden geldt een afwijkmogelijkheid op grond van artikel 6.7. Zonneparken kunnen hier worden gerealiseerd in de natuur, mits geen sprake is van een Natura 2000-gebied.

Veenweide

Als uitzonderingsgrond op de generieke regel 'geen zon op landbouwgrond, tenzij' wordt er ruimte geboden in artikel 6.6 vierde lid voor zon op landbouwgronden in het landelijk gebied, wanneer deze gronden door vernatting en bodemdaling in de toekomst minder geschikt zijn voor de landbouwfunctie. Op deze zogenoemde 'transitiegronden' zijn opstellingen van zonne-energie toegestaan wanneer deze een noodzakelijk onderdeel zijn en financieel bijdragen aan de oplossing in het gebied. Dit is alleen van toepassing op de gebiedsprocessen die genoemd zijn in Veenweidevisie 2015 en waarover bestuurlijke afspraken zijn gemaakt.

Vanwege zorgvuldig multifunctioneel ruimtegebruik en integrale afweging zijn deze opstellingen voor zonne-energie alleen toegestaan *binnen* de gebiedsgerichte opgave en bijbehorend proces. Hierdoor wordt het principe van lokaal eigendom en participatie in het proces ook geborgd.

Werken met principes, vooroverleg en omgevingstafel

Voor alle opstellingen van zonne-energie op landbouwgronden geldt dat een omgevingstafel (Sinnetafel) noodzakelijk is. De provincie schuift hierbij graag aan en brengt de principes in. In een latere fase willen wij in het kader van het vooroverleg een advies geven over het totale plan.

Artikel 6.7 Bijzondere bepaling Waddeneilanden

Een afwijking van artikel 6.6, eerste en tweede lid geldt voor de Waddeneilanden waar, op basis van een goede analyse en verantwoording van mogelijkheden, opstellingen die niet aansluiten bij kernen mogelijk zijn (op grond van artikel 6.7). Wij hebben daarbij overwogen dat de eilanden beperkte ruimtelijke mogelijkheden hebben en dat opstellingen in of aansluitend aan het Beschermd Dorpsgezicht veelal afbreuk doen aan de cultuurhistorische kernkwaliteiten.

Voor de Waddeneilanden gelden wel de regels in artikel 6.4 en artikel 6.6, derde lid onder a tot en met d en f. Dit betekent dat ook bij initiatieven op de Waddeneilanden de zonneladder

moet worden doorlopen en aan de randvoorwaarden moet worden voldaan, met uitzondering van het bepaalde in artikel 6.6 derde lid, onder e.

Hiervoor is al opgemerkt dat op de Waddeneilanden gebruik kan worden gemaakt van gronden die in een natuurgebied liggen, mits de gronden geen onderdeel uitmaken van een Natura 2000-gebied. Voordat deze optie wordt overwogen moet eerst uit het zonneladder onderzoek blijken dat er geen geschikte alternatieve locaties aanwezig zijn.

De overige bepalingen met betrekking tot natuur in de verordening zijn van overeenkomstige toepassing op initiatieven voor het plaatsen van opstellingen van zonne-energie.

Werken met principes, vooroverleg en omgevingstafel

De randvoorwaarden in artikel 6.6 zijn van toepassing. Een omgevingstafel (Sinnetafel) is noodzakelijk om te komen tot een goede locatiekeuze en inpassing. De provincie sluit aan en brengt de principes in. Wij vragen gemeenten om het omgevingsplan vervolgens voor vooroverleg bij de provincie neer te leggen.

Artikel II

A

Deze verordening treedt in werking op de eerste dag na publicatie in het Provinciaal Blad.

B

Deze verordening wordt aangehaald als eerste wijzigingsverordening Omgevingsverordening Fryslân 2022.

Artikelsgewijze toelichting bij deze wijzigingsverordening

Artikel 1

A Begripsbepalingen

Tijdens de besluitvorming over de Omgevingsverordening op 22 september 2022 is een motie aangenomen waarin is verzocht om te onderzoeken of het begrip agrarisch hulpbedrijf kon worden uitgebreid.

Een agrarisch hulpbedrijf is kortgezegd een bedrijf dat in overwegende mate goederen of diensten levert aan agrarische bedrijven. Het kan gaan om veehandel, grondverzet, verhuurbedrijven voor landbouwwerktuigen, KI-stations, grootveeklinieken e.d.

Landbouwmechanisatiebedrijven met als hoofdactiviteit de verkoop van landbouwvoertuigen worden niet als agrarisch hulpbedrijf aangemerkt.

In de motie werd geconstateerd dat loon- en grondverzetbedrijven naar hun aard een breed palet aan activiteiten uitvoeren, waaronder niet-agrarische werkzaamheden die wel een duidelijk verband houden met het landelijk gebied, zoals het onderhoud van openbare groenvoorzieningen en oppervlaktewater en het inrichten en onderhoud van natuurgebieden. Omdat deze bedrijven niet altijd in overwegende mate goederen en diensten leveren aan agrarische bedrijven bestaat het risico dat dit soort bedrijven, die wel duidelijk gericht zijn op het landelijk gebied, niet kunnen profiteren van de extra mogelijkheden die agrarische hulpbedrijven wel hebben in het landelijk gebied. Het oude begrip agrarisch hulpbedrijf wordt daarom vervangen door het nieuwe begrip hulpbedrijf landelijk gebied.

E Registratieplicht artikel 3.21

Voor bodem-energie-systemen kent de Omgevingsverordening een registratieplicht in artikel 3.21, onder andere voor de door het systeem onttrokken hoeveelheden grondwater.

Deze registratieplicht is met ingang van 1 januari 2024 in het Besluit activiteiten leefomgeving (BAL) opgenomen.

Voor de open bodem-energiesystemen is dit geregeld in de artikelen 4.1150 en 4.1150a en voor de gesloten bodemenergie-systemen bevat het BAL algemene regels voor registratie in artikel 4.1138. De gesloten bodem-energiesystemen vallen in beginsel onder het bevoegd gezag van de gemeenten. Daarom is het niet langer nodig hier nog iets over in de Omgevingsverordening te regelen. Artikel 3.21 wordt nu gewijzigd, zodat het enkel nog op open bodem-energiesystemen betrekking heeft.

Voor open-bodem-energie-systemen kent het BAL slechts een beperkte registratieplicht. In de Waterverordening, nu Omgevingsverordening, worden in het kader van deze registratieplicht meer gegevens van de onttrekker gevraagd.

Om te voorkomen dat de provinciale regels vervallen door de inwerkingtreding van het BAL, wordt nu uitdrukkelijk bepaald dat de regels in de Omgevingsverordening zijn gesteld als aanvulling op de artikelen 4.1150 en 4.1150a van het BAL, zodat dezelfde gegevens en bescheiden blijvend kunnen worden gevraagd.

D en E Uitzonderingen op verbod ontgrondingsactiviteit zonder omgevingsvergunning uit te voeren

In de huidige Omgevingsverordening zijn ontgrondingen voor de aanleg van een waterput, reservoir, bassin, vijver, poel of daarmee vergelijkbare voorziening vrijgesteld van vergunningplicht voor zover niet meer dan 10.000 m³ wordt afgegraven. In de praktijk kunnen dit omvangrijke ontgrondingen zijn, met bijvoorbeeld veel grondverzet tot gevolg. Er van uitgaande dat per kipper 25 m³ tot 50 m³ grond wordt vervoerd, betekent dit dat ontgrondingen met 200 tot 400 vervoersbewegingen zijn vrijgesteld van de vergunningplicht. Voor de praktijk is het wenselijk deze vrijstelling te beperken tot 1.000 m³ waarbij wordt aangesloten bij de vrijstelling in het Bal. De afwijking op de toegestane diepte blijft ongewijzigd.

Beperking vrijstelling ontgraving bij bouwwerken (artikel 4.1, eerste lid, sub f)

Onder de ontgrondingenverordening waren ontgrondingen voor het aanleggen van ondergrondse delen voor bovengrondse bouwwerken vrijgesteld van vergunningplicht tot een maximum van 10.000 m³. In het Bal is een soortgelijke vrijstelling terug te vinden in onderdeel f van artikel 16.7 Bal. Deze vrijstelling is echter niet beperkt. Hierdoor zijn alle ontgrondingen die worden uitgevoerd aan bouwwerken vrijgesteld, ongeacht de omvang. Het is wenselijk deze vrijstelling te beperken tot de hoeveelheid die gold in de oude Ontgrondingenverordening. Hierdoor behoudt het bevoegd gezag de mogelijkheid om bij grootschalige bodemingrepen die plaatsvinden bij het aanleggen, in stand houden of slopen van bouwwerken, de effecten van de ontgraving te kunnen beoordelen.

Ontmantelen depots (artikel 4.1, tweede lid)

De wetgever heeft in het Besluit activiteiten leefomgeving deze vrijstelling niet opgenomen (was dat wel voornemens in onderdeel k van artikel 16.7 Bal). De reden hiervoor is gelegen in het feit dat vanuit de algemene regels die gelden voor het opslaan van grond of baggerspecie is bepaald, dat de opslag van depots niet langer dan drie jaar mag duren. Na die drie jaar moeten depots zijn ontmanteld en is volgens de wetgever deze vrijstelling

overbodig. In de praktijk is dit niet altijd het geval en is het mogelijk dat de opslag van een depot in werkelijkheid langer dan drie jaar voortduurt. In die gevallen zal vanuit handhaving op de algemene regels bij het tijdelijk opslaan van grond of baggerspecie, geëist worden dat het op dat moment illegale depot wordt ontmanteld. Echter kan een depot op dat moment een bodemfunctie hebben gekregen of onderdeel zijn geworden van het landschap. Ontmantelen van het depot houdt in die gevallen een ontgroning in, waarvoor eerst een vergunning moet worden verleend. Om te voorkomen dat deze vergunningplicht de handhaving op de algemene regels elders in het Bal frustreert, is er voor gekozen om het ontmantelen van depots in ieder geval voor een periode van maximaal vijf jaar vrij te stellen.

Beperking van vrijstellingen die een primaire ontgroning inhouden (artikel 4.1, derde lid)

Onder de ontgroningenverordening waren ontgroningen die bedoeld zijn voor het winnen van delfstoffen uitgezonderd van de vrijstellingen. De zogenoemde primaire ontgroningen waren daarmee altijd vergunningplichtig. Onder de Omgevingswet zou dit niet anders moeten zijn. Om die reden wordt voorgesteld de vrijstellingen genoemd in deze verordening en in artikel 16.7 van het Bal niet te laten gelden voor primaire ontgroningen.

Meldplicht (artikel 4.1a)

De meldplicht in de huidige Omgevingsverordening is alleen gekoppeld aan de vrijstellingen in de verordening. Wenselijk is om ook aan de vrijstellingen die in het Bal genoemd zijn een meldplicht te koppelen. Veel van de vrijstellingen in het Bal waren ook opgenomen in de oude ontgroningenverordening, waarvoor tot 1 januari een meldplicht gold. Het is wenselijk deze situatie te herstellen, zodat het bevoegd gezag het zicht behoudt op de kleinere ontgroningen.

F Stiltegebieden

De regels voor stiltegebieden zijn overgenomen uit de eerder geldende Provinciale Omgevingsverordening. Onder die verordening was het nog mogelijk om een ontheffing van de verbodsbepalingen te verlenen. Onder de Omgevingswet bestaat die mogelijkheid niet meer en kan alleen worden gekozen voor een meldplicht of een vergunningplicht. In de Omgevingsverordening is ervoor gekozen om met een vergunningplicht te werken. Daarbij zijn er twee voorwaarden opgenomen waaraan een aanvraag om vergunning moet worden getoetst. Blijkt dat de voorwaarde dat het moet gaan om een eenmalig geval in de uitvoeringspraktijk lastig te hanteren is. De voorwaarde kan zelf zo worden uitgelegd dat voor een activiteit maar één keer vergunning kan worden verleend en daarna nooit weer. Dat is niet de bedoelde uitleg van deze bepaling. Daarom wordt deze voorwaarde nu geschrapt. Gedeputeerde Staten kunnen vergunning verlenen indien het belang van het voorkomen of beperken van de geluidbelasting niet onevenredig wordt geschaad.

G, H en I Vrijstelling verjagen ganzen

Toelichting op ontwerp wijzigingsverordening

In hun vergadering van 20 maart 2024 hebben Provinciale Staten het nieuwe ganzenbeleid vastgesteld. Dit ganzenbeleid is neergelegd in de Nota Faunabeheer en wordt verder uitgewerkt in een Omgevingsprogramma. Een van de onderdelen van het ganzenbeleid is een algemene vrijstelling voor het verjagen in combinatie met ondersteunend afschot van ganzen om de schade aan met name grasland door ganzenvraat zoveel mogelijk te voorkomen. Deze vrijstelling geldt niet in bepaalde perioden binnen ganzenfoerageergebieden. Het nieuwe ganzenbeleid maakt een aantal wijzigingen in deze vrijstelling noodzakelijk. Zo wordt niet langer gewerkt met een maximum aantal ganzen dat mag worden afgeschoten en de periode waarin binnen ganzenfoerageergebieden de vrijstelling niet geldt.

J, K, L, M, N, O en P Duurzame Energie

In het bestuursakkoord “Oparbeidzje foar Fryslân” zijn afspraken gemaakt over de opstellingen van windturbines en zonne-energie. Om deze afspraken uit te kunnen voeren moeten de regels die hiervoor in Hoofdstuk 6 van de Omgevingsverordening zijn opgenomen worden aangepast.

In dit hoofdstuk staan vooral instructieregels voor gemeentelijk Omgevingsplannen. Gemeenten mogen in hun Omgevingsplannen alleen het plaatsen van windturbines en opstellingen voor zonne-energie toestaan wanneer wordt voldaan aan de voorwaarden die daaraan in de Omgevingsverordening worden gesteld. Er komen meer mogelijkheden voor het plaatsen van kleine windmolens met een maximale as-hoogte van 15 meter bij hulpbedrijven landelijk gebied en recreatieve voorzieningen. De energie die hiermee wordt opgewekt moet voor eigen gebruik zijn. Opstellingen van zonne-energie op landbouwgrond wordt vrijwel uitgesloten. Op een beperkt aantal bedrijventerreinen kunnen meer windmolens komen. Dit geldt alleen voor terreinen met enige omvang binnen stedelijk gebied in Leeuwarden, Drachten, Heerenveen en Sneek. De tiphoogte is maximaal 100 meter. Dit is gelijk aan het bestaande beleid. Bestaande dorpsmolens mogen opschalen tot een tiphoogte van maximaal 100 meter.

Artikel III

Deze verordening treedt in werking op de eerste werkdag na publicatie in het Digitaal Stelsel Omgevingswet.